

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

Освітня програма Польська мова і література

Спеціальність 035 Філологія

035.038 Філологія (Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні
кафедри історії України і
методики викладання історії
Протокол № 2 від “5” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія України
Викладач (-і)	Бурдуланюк Василь Миколайович
Контактний телефон викладача	067 17 111 09
E-mail викладача	VasilBurdulaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	вівторок, 14.00 год. – 16.00 год.

2. Анотація до курсу

Студент повинен засвоїти весь матеріал з історії України при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, колоквиумів. Засвоїти важливі дати з історії України, орієнтуватися у визначенні історичних епох, їх основних проблем. Завдання вивчення дисципліни ознайомити студентів неісторичних спеціальностей з основною хронологією подій, періодизацією, історичними періодами, рубіжними датами і подіями, прізвищами дійових осіб, логікою історичного процесу у широкому всесвітньоісторичному контексті. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: основні періоди історії України, перебіг основних подій, історичні факти, що взаємопов'язані із всесвітньою історією, діяльність і долю визначних постатей української історії, володіти важливими поняттями і термінами, “білі плями” історії України. Студенти повинні вміти класифікувати факти і явища, які визначають епоху, визначати головні проблеми історичних епох, чітко формулювати обґрунтовану думку, конкретизувати зміст основних історичних понять і термінів. переосмислити стан розвитку сучасної української історичної науки, оскільки сьогодні відбувається нагромадження історичних знань, яке пов'язане із відкриттям для дослідників нових архівних фондосховищ і заборонених раніше історичних праць.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни: ознайомити студентів зі складною і суперечливою історією рідної держави. Адже народ, що забуває власну історію, приречений раз у раз повторювати помилки минулого. Кожен загарбник намагався витравити з історичної пам'яті українців позитивні приклади, залишаючи і посилюючи натомість явища і події, які пригнічували національне достоїнство, гордість за свою країну і народ. Настав час об'єктивно, наскільки це можливо на даному історичному етапі розвитку, проаналізувати історію ідей і концепцій, що рухали Україну до незалежності, здобутої наприкінці другого тисячоліття нашої ери. Це основна мета проведення лекцій.

У результаті проведення лекційних занять студент повинен

знати: джерела, основну і додаткову літературу, позиції істориків з вивчення різноманітних проблем історії України, періодизацію рідної

історії, їх хронологічну послідовність, визначення термінів і понять з різних періодів історії України.

вміти: орієнтуватися у хронології, відтворювати послідовність подій, визначати причини і наслідки історичних подій, визначати масштаб і динаміку історичних змін, чітко, встановлювати взаємозв'язки між історичними подіями, особами, поняттями, термінами, джерелами, користуватися історичними картами, схемами, плакатами.

Мета проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять: поглибити вивчення окремих, найважливіших проблем історії України, дати можливість студентам ознайомитися із наявною спеціальною літературою, що стосується конкретних тем періоду. Навчити студентів працювати з документами, аналізувати їх, вилучати достовірну інформацію, прищеплювати студентам навички самостійної роботи. Виробляти вміння аргументувати свої погляди, вести дискусію, виступати з повідомленнями і рефератами, кваліфіковано задавати запитання.

У результаті проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять студент повинен

знати: хронологічні межі існування Київської Русі, Галицько-Волинського князівства, періодизацію, етапи її виникнення, час правління давньоруських князів; визначати терміни і поняття з давньоруської історії; показувати на карті межі Київської Русі і Галицько-Волинського князівств; визначати хронологічні межі існування українського козацтва; розглядати козацтво як явище світової історії; показувати на карті території Дикого Поля і Великого Лугу, дніпровські пороги, напрямки козацької колонізації, місця розташування запорізьких січей, напрямки походів козацьких походів; визначати причини, хід та наслідки національно-визвольних повстань українського народу кінця XVI – першої третини XVII ст.; хронологічну послідовність подій Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.; хронологічну послідовність подій Української революції 1917–1921 рр.; причини поразок національно-державницьких змагань 1917–1921 рр.; хронологічну послідовність подій з історії України міжвоєнного періоду; особливості проведення нової економічної політики, українізації, індустріалізації, колективізації в радянській Україні; хронологічну послідовність подій Другої світової війни і німецько-радянської війни для України, основні періоди перебігу подій війни на українських землях, співвідносити їх з подіями в країнах Європи та світу.

вміти: характеризувати діяльність київських князів, їх внутрішню і зовнішню політику, історичне значення діяльності, позитивні і негативні наслідки; характеризувати передумови, значення і наслідки запровадження християнства; показувати на карті території проживання слов'янських племен, напрямки походів київських князів, місця найбільших битв із кочовиками; територію Київської Русі за Святослава, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Володимира Мономаха.; характеризувати політичну діяльність галицьких і волинських князів другої половини XI – XII ст., Романа Мстиславича, Данила Галицького і їх наступників, з'ясовувати причини занепаду Галицько-Волинського князівства (внутрішні і зовнішні чинники); характеризувати причини, передумови та процес виникнення українського козацтва; з'ясовувати місце козацтва в господарській колонізації Дикого Поля; визначати особливості військово-політичної організації козацтва, риси державності в устрої Запорізької Січі; з'ясовувати значення та наслідки участі козацтва у Хотинській війні; з'ясовувати значення повстань кінця XVI – першої третини XVII ст. у розгортанні національно-визвольної боротьби українського народу; показувати на карті напрямки походів повсталих, місця битв між українськими повстанцями і поляками; з'ясовувати передумови, причини, рушійні, сили, перебіг основних подій Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.; характеризувати програму розбудови української держави; характеризувати внутрішню і зовнішню політику Гетьманщини; давати власну оцінку діяльності Б.Хмельницького; показувати на карті територіальні зміни, що відбулися внаслідок Національно-визвольної війни; українські землі, що не увійшли до складу Гетьманщини; з'ясовувати причини Лютневої революції 1917 р. в Росії та її наслідки для України; характеризувати особливості суспільно-політичного життя цього періоду; визначити склад Центральної Ради і

значення її діяльності; аналізувати причини прийняття, зміст та значення універсалів; показувати на карті територію УНР; характеризувати наслідки повалення Тимчасового уряду для України, зміст ультиматуму РНК; аналізувати зміст Берестейського мирного договору та його наслідки для України; характеризувати зміст IV Універсалу та його історичне значення; розкривати сутність внутрішньої і зовнішньої політики гетьманату, ставлення різних політичних сил до окупаційних властей та гетьманського режиму; з'ясовувати причини селянських повстань 1918 р. та їх наслідки; показувати на карті Українську державу; характеризувати процес утворення Директорії, її склад, політичний курс, причини поразки; показувати на карті територію УНР, напрямки інтервенції Антанти, лінію просування радянських військ територією України; характеризувати особливості національно-визвольного руху на західноукраїнських землях 1918–1919 рр.; аналізувати соціально-економічні перетворення, які відбулися в ЗУНР, дипломатичну діяльність держави; характеризувати процес створення і причини поразки ЗУНР; показувати на карті територію ЗУНР, кордони сусідніх держав, напрямки наступу польських військ; характеризувати радянсько-польські відносини; зміст Варшавської угоди між Польщею і УНР; підсумки радянсько-польської війни; основні події боротьби радянських військ із врангелівцями і махновцями; характеризувати міжнародне і внутрішнє становище УРСР на початку 20-х рр. XX ст.; з'ясовувати підґрунтя запровадження непу як нової моделі господарювання, його сутність; аналізувати особливості політики “воєнного комунізму” і непу; визначати особливості впровадження непу в Україні, причини і наслідки протиріч; визначати зв'язок між непом, українізацією і розвитком культури у 20-ті роки; показувати на карті зміни територіально-адміністративного устрою України, кордони республіки 20-х рр. XX ст.; з'ясовувати причини згорання непу і переходу до форсованої індустріалізації, труднощі й особливості індустріалізації; визначати загальні підсумки індустріалізації; характеризувати причини, етапи здійснення, методи і наслідки суцільної колективізації; з'ясовувати передумови, масштаби, наслідки голодомору 1932–1933 рр.; з'ясовувати зв'язок між сталінською модернізацією України і розвитком культури у 30-ті рр. XX ст.; характеризувати особливості розвитку культури цього періоду та її досягнення; з'ясовувати причини кардинальних змін у структурі українського суспільства; характеризувати становище західноукраїнських земель у складі іноземних держав у міжвоєнний період, порівнювати їх економічний розвиток, політичне життя, склад населення; показувати на карті українські землі, що входили до складу Польщі, Румунії, Чехословаччини; показувати територію Карпатської України; характеризувати радянсько-німецький пакт про ненапад та таємний протокол до нього, їх роль у розв'язанні Другої світової війни та подальшій долі українських земель; з'ясовувати сутність суперечливого процесу приєднання до УРСР західноукраїнських земель та їх радянізації; показувати на карті території українських земель, приєднаних до СРСР за радянсько-німецькими договорами 1939 р.; характеризувати хід бойових дій на території України, причини поразок Червоної Армії; характеризувати німецький окупаційний режим в Україні; порівнювати діяльність течій руху Опору на території України із загальноєвропейським рухом Опору: склад, методи боротьби; називати операції радянських військ зі звільнення території України; характеризувати соціально-економічне становище українських земель під час війни; показувати на карті основні напрямки наступу німецьких військ, місця найвідоміших битв та військових операцій, напрямки наступів Червоною Армією територією України, лінії фронтів, окупаційні зони, на які була розділена територія України, територію дій течій руху Опору.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетенції соціально-особистісні:

- адаптивність і комунікабельність.
- толерантність

–формування риторичних здібностей

Загальнонаукові компетенції:

– базові уявлення про розвиток історичного процесу на українських землях;

– базова основа історичної хронології історичного минулого України.

Інструментальні компетенції:

– навички добору потрібної інформації у історичних джерелах та історіографії;

– дослідницькі навички пошуку матеріалів з історії України

Професійні компетенції:

– здатність виокремлювати актуальні питання історії України;

– здатність формування громадянської позиції

– здатність екстраполяції історичних знань на сучасні політичні процеси України

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II-й семестр	035 Філологія. 035.038 Філологія (Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська	I курс	Нормативний

Тематика курсу

Тема,	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Найдавніші часи в історії Київська Україна. Вступ. Русь.	лекція, 2 год.; семінарське заняття 4 год.	1. Археологія та стародавня історія України. Курс лекцій. – К., 1992. Лек. 20-22. 2. Борисенко В.Й. Нариси історії України. – К., 1993.	підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 2 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на	протягом семестру

Галицько-Волинська держава		<p>3. Велика історія України від найдавніших часів. – К., 1993. – Т.1.</p> <p>4. Давня історія України: У 2 кн. – Кн.2. – Розділ 2. – К., 1995.</p> <p>5. Історія України. Нове бачення. Т.1. – К., 1995.</p> <p>6. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ. – К., 1996.</p> <p>7. Толочко П.П. Історичні портрети. Із історії давньоруської і європейської політики X – XII ст. – К., 1991.</p> <p>1. Котляр М.Ф. Історія України в особах. Давньоруська держава. – К., 1996.</p> <p>2. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1993.</p> <p>3. Толочко П.П. Київська Русь. – К., 1996.</p> <p>4. Грушевський М.С. Звичайна схема “руської” історії і справа раціонального укладу історії східного слов’янства // Вивід прав України. – Львів, 1991. – С. 7-13.</p> <p>5. Грушевський М.С. Нариси історії Київської землі. – К., 1991.</p> <p>6. Дорошенко Д.І. Нариси історії України. – Львів, 1991.</p> <p>7. Канигін Ю. Від Аскольда до Олександра Невського // Дніпро. – 2001. – №3-4.</p> <p>8. Котляр М.Ф. Полководці Давньої Русі. – К., 1991.</p> <p>9. Рыбаков Б.А. Киевская Русь и русские княжества XII – XIII вв. – М., 1982.</p> <p>10. Пріцак О. Походження Русі. Т.1. – К., 1997.</p> <p>11. Ричка В.М. Київська Русь: проблеми, пошуки, інтерпретації // Український</p>	підготовка конспекту лекцій, 2 год.	семінарі).	
----------------------------	--	---	-------------------------------------	------------	--

		<p>історичний журнал. – 2001. – №2.</p> <p>12.Скоблик В.П. Історія Русі-України (XI – XII ст.) у контексті між цивілізаційних відносин (особливості тоянбіанської інтерпретації) // Український історичний журнал. – 1998. – №5.</p> <p>13.Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ. – К., 1996.</p> <p>14.Толочко П.П. Історичні портрети. Із історії давньоруської і європейської політики X – XII ст. – К., 1991.</p> <p>15.Толочко О.П. Коли перестала існувати Київська Русь? // Київська старовина. – 1992. – № 6.</p> <p>16..Галич і Галицька земля в українському державотворенні (до 1100-річчя Галича і 800-річчя Галицько-Волинського князівства). Матеріали міжнародної наукової конференції. – Івано-Франківськ, 1999.</p> <p>17.Грабовецький В.В. Нариси історії Прикарпаття. Т.1. – Івано-Франківськ, 1992.</p> <p>Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, 1991. – С. 84-100.</p> <p>18.Історія України. Нове бачення. Т.1. – К., 1995. – С. 95-112.</p> <p>19.Історія України. Курс лекцій. Кн.1 – К., 1991. – Лек. 4,5.</p> <p>20.Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. Вид.2 – Львів, 1999.</p> <p>21.Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь. – К., 1998.</p> <p>22.Котляр М.Ф. Данило Галицький.</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>Біографічний нарис. – К., 2002.</p> <p>23.Котляр М.Ф. Галицько-Волинське князівство (до 800-ліття утворення) // Український історичний журнал. – 2000. – №1.</p> <p>24.Пашуто В.Г. Очерки по истории Галичско-Волынской Руси. – М., 1956.</p> <p>25.Генсьорський Г.І. Галицько-Волинський літопис. – К., 1961.</p> <p>26.Головка О.Б. Князь Роман Мстиславич та його доба. – К., 2001.</p> <p>27.Історія України в особах IX – XVIII ст. – К., 1993.</p> <p>28.Исаевич Я.Д. Культура Галичско-Волынской Руси // Вопросы истории. – 1973. – №1.</p>			
<p>Тема 2. Українські землі у складі Литви і Польщі (друга половина XIV – початок XVI ст.). Виникнення козацтва. Запорізька Січ. Українські землі у складі Речі Посполитої (остання третина XVI – перша половина XVII ст.).</p>	Лекція, 2 год.	<p>1.Алексєєв Ю.М., Вертегел А.Г., Даниленко В.М. Історія України. – К., 1994.</p> <p>2.Аркас М.М. Історія України-Русі. – К., 1990.</p> <p>3.Багалій Д. Нарис історії України. – К., 1994.</p> <p>4.Бойко Історія України. – К., 1999.</p> <p>Борисенко В. Курс української історії. – К., 1997.</p> <p>5.Велика історія України: У 2-х т. – К., 1993.</p> <p>6.Верига В. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст.). – Львів, 1996.</p> <p>7.Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.</p> <p>8.Винокур О., Трубчанінов С. Давня і</p>			протягом семестру

		<p>середньовічна історія України. – К., 1996.</p> <p>9. Володарі гетьманської булави. Історичні портрети. – К., 1994.</p> <p>10. Гетьмани України. – К., 1991.</p> <p>11. Грабовський С., Ставроян С., Шкляр Л. Нарис з історії українського державотворення. – К., 1995.</p> <p>12. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ – ХХ ст. – К., 1996.</p> <p>13. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.</p> <p>14. Грушевський М. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. – К., 1991-1998.</p> <p>15. Давня історія України: У 2 кн. – К., 1994, 1995.</p> <p>16. Довідник з історії України в трьох томах. – К., 1993-1995.</p> <p>17. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. – К., 1992.</p> <p>18. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Львів, 1993.</p> <p>Історія господарства: Україна і світ / За ред. Лановика Б.Д. – К., 1995.</p> <p>19. Історія України / За ред. Смоля В.А.. – К., 1997.</p> <p>20. Історія України. Курс лекцій: У 2 кн. – К., 1991, 1992.</p> <p>21. Історія України / Керівник авт. колект. Зайцев Ю. – Львів, 1996.</p> <p>22. Історія України / За ред Лановика Б.Д. – К., 2000.</p> <p>23. Історія України. Документи. Матеріали /</p>			
--	--	---	--	--	--

		Уклад. комент. Короля В. – К., 2001.			
Тема 3. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. під проводом Б. Хмельницького.	семінарське заняття, 2 год.	<p>1. Апанович О. Українсько-російський договір 1654 р. Міфи і реальність. – К., 1994.</p> <p>2. Аркас М. Історія України-Руси. – К., 1990. – С. 171-213.</p> <p>3. Грабовецький В.В. Західноукраїнські землі в період народно-визвольної війни 1648-1654 рр. – К., 1972.</p> <p>4. Гетьмани України: історичні портрети. – К., 1991.</p> <p>5. Дорошенко Нарис історії України. – Львів, 1991. – С. 234-281.</p> <p>6. Доба Богдана Хмельницького. Збірник наукових праць. – К., 1995.</p> <p>7. Історія України. Курс лекцій. Кн.1. – К., 1991. – Лек. 12,13.</p> <p>8. Історія України. Нове бачення. Т.1. – К., 1995. – С. 152-184.</p> <p>9. Історія України / Керівник авт. колект. Зайцев Ю. – Львів, 1996. – С. 113-123.</p> <p>10. Крип'якевич І. Богдан Хмельницький. – Львів, 1990.</p> <p>11. Наливайко Д. Козацька християнська республіка. – К., 1992.</p> <p>12. Смолій В.А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький. – К., 1995.</p> <p>13. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська Національна революція 1648-1654рр. та кризь призму століть // Український історичний журнал. – 1998. – №6.</p> <p>14. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1991. – С. 116-127.</p>	підготовка конспекту семінарського заняття	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	протягом семестру

		15.Толочко П.П. Від Русі до України. – К., 1997.			
Тема 4. Політичне становище України в другій половині XVII ст. Доба Руїни. Українські землі у складі Російської імперії у XVIII ст. Українські землі у складі Речі Посполитої у XVIII ст.	лекція, 2 год.	1.Алексєєв Ю.М., Вертегел А.Г., Даниленко В.М. Історія України. – К., 1994. 2.Аркас М.М. Історія України-Русі. – К., 1990. 3.Багалій Д. Нарис історії України. – К., 1994. 4.Бойко Історія України. – К., 1999. 5.Велика історія України: У 2-х т. – К., 1993. 6.Верига В. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст.). – Львів, 1996. 7.Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995. 8.Винокур О., Трубчанінов С. Давня і середньовічна історія України. – К., 1996. 9.Володарі гетьманської булави. Історичні портрети. – К., 1994. 10.Гетьмани України. – К., 1991. 11.Грабовський С., Ставрояні С., Шкляр Л. Нарис з історії українського державотворення. – К., 1995. 12.Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX ст. – К., 1996. 13.Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990. 14.Грушевський М. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. – К., 1991-1998. 15.Давня історія України: У 2 кн. – К., 1994,			протягом семестру

		<p>1995.</p> <p>16. Довідник з історії України в трьох томах. – К., 1993-1995.</p> <p>17. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. – К., 1992.</p> <p>18. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Львів, 1993.</p> <p>Історія господарства: Україна і світ / За ред. Лановика Б.Д. – К., 1995.</p> <p>19. Історія України / За ред. Смоля В.А.. – К., 1997.</p> <p>20. Історія України. Курс лекцій: У 2 кн. – К., 1991, 1992.</p> <p>21. Історія України / Керівник авт. колект. Зайцев Ю. – Львів, 1996.</p> <p>22. Історія України / За ред. Лановика Б.Д. – К., 2000.</p> <p>23. Історія України. Документи. Матеріали / Уклад. комент. Короля В. – К., 2001.</p> <p>24. Історія України. Нове бачення: В 2 т. – К., 1995-1996.</p>			
<p>Тема 5. Українські землі у складі Російської імперії у XIX ст. Українські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у XIX ст.</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття 2 год.</p>	<p>1. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX ст. – К., 1996.</p> <p>2. Кондратюк К. Нариси історії українського національно-визвольного руху XIX ст. – Тернопіль, 1993.</p> <p>3. Рибалка І.К. Історія України: дорядянський період. – К., 1991.</p> <p>4. Сарбей В. Історія України XIX – поч. XX ст. – К., 1991.</p>		<p>5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>прогтягом семестру</p>

		<p>5.Сарбей В. Національне відродження України / Серія «Україна крізь віки» у 15-ти т. Т. 9. – К., 1999.</p> <p>6.Стеблій Ф. Початки українського національного руху в Галичині // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – К., 1995. – Вип.2. – С. 59–70.</p>			
<p>Тема 6. Українська революція. Центральна Рада. Українська гетьманська держава. Директорія. ЗУНР</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1.Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть. – К., 1991.</p> <p>2.Грушевський М. Новий період історії України. – К., 1991.</p> <p>3.Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Нариси політичної історії. – К., 1993.</p> <p>4.Верига В. Українські визвольні змагання 1914-1923 рр.: У 2-х т. – Львів, 1998.</p> <p>5.Нагаєвський І. Історія української держави ХХ ст. – К., 1993.</p> <p>6.Полонська-Василенко Н. Історія України. Т.2. – К., 1992.</p> <p>7.Реєнт О. Українська революція. – К., 1996.</p> <p>8.Солдатенко В.Ф. Українська революція: концепція та історіографія (1917-1920 рр.). – К., 1999.</p> <p>9.Українська державність у ХХ столітті. – К., 1996.</p> <p>10.Головатий С. Українська держава у ХХ ст. – К., 1991.</p> <p>11.Горелов В. Павло Скоропадський – гетьман Української держави. – К., 1995.</p> <p>12.Дещинський Л., Тулубко В.</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>протягом семестру</p>

		<p>Розбудовуючи Українську державу, мусимо засвоїти уроки Центральної Ради // Розбудова держави. – 1993. – №7. – С.21-30.</p> <p>13.Копиленко О.Л. “Сто” днів Центральної Ради. – К., 1992.</p> <p>14.Миронець Н., Пивовар С. Мирний договір у Бресті – міжнародне визнання незалежності УНР // Розбудова держави. – 1993. – №7.</p> <p>15.Несун М. Договір, спалений у присутності посла. Таємна угода між УНР і Австро-Угорщиною від 8.02.1918 р. та її доля // Політика і час. – 1993. – №3.</p> <p>16.Павленко Ю. Храмов Ю. Українська державність у 1917-1920 рр. – К., 1995.</p> <p>17.Романюк С. Ультиматум. – К., 1990.</p> <p>18.Солдатенко В.Ф. Центральна Рада та українізація армії // Український історичний журнал. – 1992. – №6.</p>			
Тема 7.Українські землі в міжвоєнний період	семінарське заняття, 2 год. лекція 2 год.	<p>1.Алексєєв Ю.М., Вертегел А.Г., Даниленко В.М. Історія України. – К., 1994.</p> <p>2.Білас І.Г. Репресивно-каральна система в Україні. 1917-1953. – К., 1994. – Кн.1.</p> <p>3.Вегеш М.М. Карпатська Україна (1938-1939). – Ужгород, 1993.</p> <p>4.Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Нариси політичної історії. – К., 1993.</p> <p>Даниленко В.М., Касьянов Г.В., Кульчицький С.В. Сталінізм на Україні: 20-30-і роки. – К., 1991.</p> <p>Історія України в особах – ХІХ-ХХ ст. – К.,</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p> <p>індивідуальна робота – підготовка і оформлення студентом (-кою) розгорнутого реферату з історії рідного села/містечка/міста, 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	протягом семестру

		<p>1995.</p> <p>Касьянов Г., Даниленко В. Сталінізм і українська інтелігенція (20-30-ті рр.). – К., 1991.</p> <p>Касьянов Г. Українська інтелігенція 20-30-х років: соціальний портрет та історична доля. – К., 1992.</p> <p>Кугутяк М.В. Голодомор 1933-го і Західна Україна. – Івано-Франківськ, 1994.</p> <p>Майстренко І. Історія комуністичної партії України. – Сучасність, 1979.</p> <p>Попович М.В. Нарис історії культури України. – К., 1999.</p> <p>Задорожний В., Вегеш М. Карпатська Україна в світлі нових документів // Сучасність. – 1993. – №4.</p> <p>Кондратюк В., Зайцев О. Україна в 20-30-х рр. Суспільно-політичне життя ХХ століття. – Львів, 1993.</p> <p>Конквест Р. Жнива скорботи. Радянська колективізація і голодомор. – К., 1993.</p> <p>Кульчицький С.В. Особливості індустріалізації народного господарства УРСР // Український історичний журнал. – 1989. – №10.</p> <p>Курносов Ю.Ю. Суспільно-політичне життя на Україні в 20-30-х рр. // Український історичний журнал. – 1989. – №12.</p> <p>Курносов Ю.Ю. Духовне життя в 20-30-х рр. // Український історичний журнал. – 1990. – №1.</p> <p>Мірчук П. Нарис історії ОУН (1920-1939). – Львів, 1991.</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>Олійник М.М. Політика державних та партійних органів України щодо приватних підприємств у період непу // Український історичний журнал. – 2001. – №1.</p> <p>Чирко Б.В. Під пресою імперської ідеології: (Про денаціоналізацію школи у 1920-1930 рр.) // Відродження. – 1993. – №1.</p> <p>Шаповал Ю.І. Сталінізм і Україна // Український історичний журнал. – 1990. – №12; 1991. – №2,4,7.</p> <p>Швагуляк М. “Українська карта”. Українське питання у міжнародній політиці напередодні та на початку Другої світової війни // Дзвін. – 1990. – №7.</p>			
Тема 8. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945).	семінарське заняття, 2 год.	<p>1. Брицький П.П. Україна у Другій світовій війні (1939-1945 рр.). – Чернівці, 1995.</p> <p>2. Киричук Ю. Історія УПА. – Тернопіль, 1991.</p> <p>3. Коваль В.С. Радянсько-німецький пакт 1939 року. – К., 1989.</p> <p>4. Коваль М.В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії. – К., 1995.</p> <p>5. Ковалюк В.Г. Культурологічні і духовні аспекти “радянзації” Західної України (вересень 1939 рр. – червень 1941 р.) // Український історичний журнал. – 1993. – №2-3.</p> <p>6. Ковалюк В.Р. Західна Україна на початку Другої світової війни // Український історичний журнал. – 1991. – №9.</p> <p>7. Косик В. Україна і Німеччина в Другій</p>	;	5 б. вибірково, під час опитування на семінарі	протягом семестру

		<p>світовій війні. – Париж, Нью-Йорк, Львів, 1993.</p> <p>8.Муковський І.Т., Лисенко О.Є. Звитяга і жертвовність. Українці на фронтах Другої світової війни. – К., 1997.</p> <p>9.Першина Г. Фашистський геноцид на Україні 1941-1944. – К., 1985.</p> <p>10.Трохимович В. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945). – Львів, 1995.</p> <p>11.Шанковський Л. Похідні групи ОУН. – Мюнхен, 1958.</p> <p>12.Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу 1941-1945 рр. – К., 1967-1975., Т.1-3.</p> <p>13. Бар М., Заленський А. Війна втрачених надій: український самостійницький рух у 1939-1945 рр. // Український історичний журнал. – 1992. – №6.</p> <p>14.Грабовський С. Друга світова війна: версія Віктора Суворова // Розбудова держави. – 1995. – №4.</p> <p>15.Коваль М.В. Доля української культури за “нового порядку” (1941–1944рр.) // Український історичний журнал. – 1993. – №1-2.</p> <p>16.Коваль М.В. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). Спроба сучасного концептуального бачення. – К., 1994.</p> <p>17.Коваль М.В. Друга світова та історична пам’ять // Український історичний журнал. – 2000. – №3-4.</p> <p>18.Патриляк І.К. Націоналістичний</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>партизанський рух на території Західної України влітку 1941 р. // Український історичний журнал. – 2000. – № 4.</p> <p>19. Скоробогатов А.В. ОУН у Харкові за часів окупації (1941-1943 рр.) // Український історичний журнал. – 2000. – № 6.</p>			
Тема 9. Україна у складі СРСР (1945–1991).	семінарське заняття, 2 год.	<p>1. Баран В.К. Україна 1950-1960 рр.: еволюція тоталітарної системи. – К., 1996.</p> <p>2. Баран В.К. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953-1985 рр. – Львів, 1992.</p> <p>3. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років. – К., 1995.</p> <p>4. Російщення України. – К., 1992.</p> <p>5. Україна в цифрах у 1991 році: Короткий статистичний довідник. – К., 1992.</p> <p>6. Україна ХХ ст. Проблеми національного відродження. – К., 1993.</p> <p>7. Шаповал Ю.І. Україна 20-50-х рр.: Сторінки ненаписаної історії. – К., 1993.</p> <p>8. Ярош Б. Тоталітарний режим на західноукраїнських землях. 30-50-ті роки ХХ століття. – Луцьк, 1995.</p> <p>9. Бугай М.Ф. Депортації населення з України в 30-50-ті роки // Український історичний журнал. – 1990. – №10-11.</p> <p>10. Волков І.М. Виселення селян України у віддалені райони СРСР наприкінці 40-х рр. // Український історичний журнал. – 1993. – №7-8.</p> <p>11. Горань О.В. Убити дракона. З історії Руху та нових партій України. – К., 1993.</p> <p>12. Замлинська О. Ідеологічний терор та</p>	<p>підготовка конспекту лекційного заняття та візуалізованої презентації, 4 год.</p> <p>індивідуальна робота – написання студентом (-кою) розгорнутої історико-краєзнавчої роботи про свій населений пункт, 6 год.</p> <p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p>	5 б. під час опитування на семінарі	протягом семестру

		<p>репресії проти творчої інтелігенції у перші повоєнні роки (1945-1947 рр.) // Київська старовина. – 1993. – №2.</p> <p>13.Заставний Ф.Д. Східна українська діаспора. – Львів, 1992.</p> <p>14.Ковтун В. Історія Народного руху України. – К., 1995.</p> <p>15.Меркатун І.П. Антирелігійна кампанія 50-60-х рр. на Україні // Український історичний журнал. – 1991. – №10.</p> <p>16.Савельєв В.Л. Сторінки політичної біографії М.В.Підгорного // Український історичний журнал. – 1991. – №1.</p> <p>17.Ткачов С. Польсько-український трансфер населення 1944-46 рр. – Тернопіль, 1997.</p> <p>18.Щербак Ю.Чорнобиль. – К., 1990.</p>			
Тема 10. Україна – незалежна держава.	семінарське заняття	<p>1.Баран В.К. Україна 1950-1960 рр.: еволюція тоталітарної системи. – К., 1996.</p> <p>2.Баран В.К. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953-1985 рр. – Львів, 1992.</p> <p>3.Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років. – К., 1995.</p> <p>4.Російщення України. – К., 1992.</p> <p>5.Україна в цифрах у 1991 році: Короткий статистичний довідник. – К., 1992.</p> <p>6.Україна ХХ ст. Проблеми національного відродження. – К., 1993.</p> <p>7.Шаповал Ю.І. Україна 20-50-х рр.: Сторінки ненаписаної історії. – К., 1993.</p> <p>8.Ярош Б. Тоталітарний режим на</p>		5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	протягом семестру

		<p>західноукраїнських землях. 30-50-ті роки ХХ століття. – Луцьк, 1995.</p> <p>9.Бугай М.Ф. Депортації населення з України в 30-50-ті роки // Український історичний журнал. – 1990. – №10-11.</p> <p>10.Волков І.М. Виселення селян України у віддалені райони СРСР наприкінці 40-х рр. // Український історичний журнал. – 1993. – №7-8.</p> <p>11.Горань О.В. Убити дракона. З історії Руху та нових партій України. – К., 1993.</p> <p>12.Замлинська О. Ідеологічний терор та репресії проти творчої інтелігенції у перші повоєнні роки (1945-1947 рр.) // Київська старовина. – 1993. – №2.</p> <p>13.Заставний Ф.Д. Східна українська діаспора. – Львів, 1992.</p> <p>14.Ковтун В. Історія Народного руху України. – К., 1995.</p> <p>15.Меркатун І.П. Антираелігійна кампанія 50-60-х рр. на Україні // Український історичний журнал. – 1991. – №10.</p> <p>16.Савельєв В.Л. Сторінки політичної біографії М.В.Підгорного // Український історичний журнал. – 1991. – №1.</p> <p>17.Ткачов С. Польсько-український трансфер населення 1944-46 рр. – Тернопіль, 1997.</p>			
--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (лютий-червень – 2020 р.): 1) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 20 балів (три оцінки на восьми семінарських заняттях);
-----------------------------------	---

	<p>2) індивідуальна краєзнавча робота – історія населеного пункту, де народився/проживає студент (-ка), або історія вулиці (для великих населених пунктів) або підготовка і оформлення студентом (-кою) реєстру історико-архітектурних чи культурних пам'яток району/міста/містечка – 10 балів; 3) усний колоквіум на знання історико-політичних чи культурологічних термінів – 10 балів; 4) Контрольна письмова робота – 10 балів; Загальна кількість – 50 балів.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен (червень 2020 р.); написання письмової роботи – 50 балів.</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 3 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, найважливіша хронологія подій, персоналістика тощо. Окремі завдання із запропонованих потрапляють студентам під час написання письмової роботи</p> <p>Структура і обсяг історико-краєзнавчої роботи студента (-ки) виглядає по-різному, в залежності з якого він/вона населеного пункту – якщо це невеличке село, то, звичайно, обсяг матеріалу буде значно менший. Але кожна робота має обов'язково мати такі структурні одиниці: титульна сторінка; зміст; розділи і підрозділи роботи; висновки; список використаних джерел;и додатки. Обсяг роботи – від 12 до 20 сторінок.</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарські заняття покликані у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми з історії повсякденності, займати чітку громадянську позицію</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Для допуску до підсумкового контролю (екзамену) студент мусить захистити краєзнавчий реферат з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку; отримати мінімальний задовільний бал за колоквіум, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи, а також засвоїти матеріали семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки).</p> <p>Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 25 і більше балів.</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу «Історія України» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну</p>	

роботу, написати реферат). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобропорядності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи. Політика курсу «Історія України» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Перездачі негативних оцінок та відсутності на заняттях – вівторок, 14.00 год. – 16.00 год.

8. Рекомендована література

Базова

1. Алексєєв Ю.М., Вертегел А.Г., Даниленко В.М. Історія України. – К., 1994.
2. Аркас М.М. Історія України-Русі. – К., 1990.
3. Багалій Д. Нарис історії України. – К., 1994.
4. Бойко Історія України. – К., 1999.
5. Борисенко В. Курс української історії. – К., 1997.
6. Велика історія України: У 2-х т. – К., 1993.
7. Верига В. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст.). – Львів, 1996.
8. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.
9. Винокур О., Трубчанінов С. Давня і середньовічна історія України. – К., 1996.
10. Володарі гетьманської булави. Історичні портрети. – К., 1994.
11. Гетьмани України. – К., 1991.
12. Грабовський С., Ставроян С., Шкляр Л. Нарис з історії українського державотворення. – К., 1995.
13. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX ст. – К., 1996.
14. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
15. Грушевський М. Історія України-Русі: В 11 т., 12 кн. – К., 1991-1998.
16. Давня історія України: У 2 кн. – К., 1994, 1995.
17. Довідник з історії України в трьох томах. – К., 1993-1995.
18. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. – К., 1992.
19. Етніонаціональний розвиток України: терміни, визначення, персоналії. – К., 1993.
20. Єфименко О. Історія України та її народу. – К., 1994.
21. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Львів, 1993.
22. Історія господарства: Україна і світ / За ред. Лановика Б.Д. – К., 1995.
23. Історія України / За ред. Смоля В.А.. – К., 1997.
24. Історія України. Курс лекцій: У 2 кн. – К., 1991, 1992.
25. Історія України / Керівник авт. колект. Зайцев Ю. – Львів, 1996.
26. Історія України / За ред. Лановика Б.Д. – К., 2000.

27. Історія України. Документи. Матеріали / Уклад. комент. Короля В. – К., 2001.
28. Історія України. Нове бачення: В 2 т. – К., 1995-1996.
29. Історія України в особах. IX – XVIII ст. – К., 1993.
30. Історія України в особах. XIX – XX ст. – К., 1995.
31. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців. – К., 1991..
32. Коваль М., Кульчицький С.В., Курносів Ю.О. Історія України. – К., 1992.
33. Король В. Історія України. – К., 1995.
34. Котляр М., Кульчицький С. Шляхами віків: довідник з історії України. – К., 1996.
35. Котляр М., Смолій В. Історія в життєписах. – К., 1994.
36. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1992.
37. Малий словник історії України. – К., 1997.
38. Малик Я., Вол. Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів, 1995.
39. Мирончук В., Ігешкін С. Історія України. – К., 2001.
40. Мороз В. Історія України. – Тернопіль, 1992.
41. Нагаєвський І. Історія української держави ХХ ст. – К., 1994.
42. Нариси з історії українського національного руху. – К., 1994.
43. Нариси з історії України: новий погляд з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. – К., 1996. – Ч. 1.
44. Національні відносини в Україні у ХХ ст. Збірник документів і матеріалів. – К., 1994.
45. Підкова І., Шуст Р. Довідник з історії України. Ч. 1-2. – Львів, 1994.
46. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. – К., 1995.
47. Рибалка І. Історія України: У 2 ч. – Харків, 1995, 1997.
48. Слюсаренко А., Томенко М. Історія української Конституції. – К., 1993.
49. Смолій В., Гуржій О. Як і коли почала формуватися українська нація. – К., 1991.
50. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1993.
51. Терещенко Ю., Курило В. Історія України. – К., 1995.
52. Турченко Ф. Новітня історія України. – К., 1995.
53. Україна: друга половина ХХ століття. Нарис історії. – К., 1997.
54. Українська державність у ХХ ст. Історико-політологічний аналіз. – К., 1996.
55. Українська народність: Нариси соціально-економічної та етнополітичної історії. – К., 1990.
56. Українське державотворення. Невитребуваний потенціал. Словник-довідник. – К., 1997.
57. Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І.Т. Археологія та стародавня історія України. – К., 1992.
58. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. – К., 1999.
59. Яковенко Н. Нариси історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. – К., 1997.

Допоміжна

1. Михальчук П. Історія України. Навчальний посібник. Видавництво 2-ге доповнене. – Тернопіль: Астон, 2003. – 272 с.
2. Уривалкін О.М. Історія України в запитаннях та відповідях. – К.: Декор, КНТ, 2008. – 460 с.
3. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. – К.: Україна, 1996.
4. Ричка В.М. Київська Русь: проблеми, пошуки, інтерпретації // Український історичний журнал. – 2001. – № 2.
5. Котляр М. Історія України в особах. Давньоруська держава. – К., 1996.
6. Скоблик В.П. Історія Русі-України (X–XII) у контексті міжцивілізаційних відносин (особливості тойнбіанської інтерпретації) // Український історичний журнал.
7. Литвин М., Науменко К. Історія ЗУНР. – Львів, 1995.
8. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська національна революція 1648-1654 рр. крізь призму століть. // Український історичний журнал. – 1998. – № 1, 2, 3.
9. Гетьмани України: історичні портрети. – К., 1991.
10. Наливайко Д. Козацька християнська республіка. – К., 1992.
11. Кондратюк К. Нариси історії українського національно-визвольного руху XIX ст. – Тернопіль, 1993.
12. Рибалка І.К. Історія України: дорадянський період. – К., 1991.
13. Сарбей В. Історія України XIX – поч. XX ст. – К., 1991.
14. Сарбей В. Національне відродження України / Серія «Україна крізь віки» у 15-ти т. Т. 9. – К., 1999.
15. Стеблій Ф. Початки українського національного руху в Галичині // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – К., 1995. – Вип.2. – С. 59–70.
16. Нагаєвський І. Історія української держави XX ст. – К., 1994.
17. Павленко Ю, Храмов Ю. Українська державність у 1917–1920 рр. – К., 1995.
18. Литвин М. Українсько-польська війна. – Львів, 1996.
19. Вівчаренко О., Тищик Б. Західноукраїнська Народна Республіка. – Коломия, 1994.
20. Лазарович М. Українські січові стрільці в революційних подіях у листопаді 1918 р. в Східній Галичині // Український історичний журнал. – 1998. - № 5.
21. Арсенич П. Станіслав – столиця ЗУНР. – Івано-Франківськ, 1993.
22. Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. – Івано-Франківськ, 1993. – 199 с.
23. Книш З. Становлення ОУН. – К., 1994.
24. Вегеш М. Карпатська Україна (1938–1939). – Ужгород, 2003.
25. Кугутяк М. Голодомор 1933-го і Західна Україна. – Івано-Франківськ. 1994.
26. Вегеш М. Августин Волошин і Карпатська Україна // Дзвін. – 1991. – № 3.

27. Брицький П. Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.) – Чернівці, 1995.
28. Коваль М.В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії. – К., 1995.
29. Коваль М. В. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). Спроба сучасного концептуального бачення. – К., 1994.
30. Коваль М.В. Друга світова війна та історична пам'ять // Український історичний журнал. – 2000. – № 3–4.
31. Патриляк І.К. Націоналістичний і партизанський рух на території Західної України влітку 1941 р. // Український історичний журнал. – 2000. – № 3-4.
32. Ярош Б. Тоталітарний режим на західноукраїнських землях 30-50-і рр. ХХ ст. – Луцьк, 1995
33. Гарань О.В. Убити дракона. З історії Руху та нових партій України. – К., 1993.
34. Декларація про державний суверенітет України. – К., 1990.
35. Чорнобильська трагедія. Документи і матеріали. – К., 1996.
36. Україна в цифрах у 1991 році: короткий статистичний довідник. – К., 1992.
37. Акт проголошення незалежності України. – К., 1991.

Викладач _____ к.і.н., доцент В.М.Бурдуланюк